

DigiNYT-seurantaryhmä

Aika Ke 20.6.2018 klo 13-15

Paikka Mariankatu 9, Helsinki, nh Loppupeli

Osallistujat	Olli-Pekka Heinonen, pj. Pekka Ala-Pietilä Matti Hetemäki, poissa Päivi Nerg, poissa Tuomas Vanhanen, poissa Päivi Sillanaukee, poissa Otto Juote Anna-Maija Karjalainen Timo Laitinen Heikki Mannila, poissa Petri Peltonen Mikko Kosonen, poissa Nina Nissilä	Petteri Koponen, poissa Katri-Leena Launis Mirjami Laitinen Sami Manninen Riku Jylhänkangas, poissa Janne Kerkelä, poissa Sirpa Kekkonen Mikael Grannas Pekka Soini, poissa Tommi Karttaavi Ville Peltola, poissa Janne Viskari Aleksi Kopponen, siht. Jouko Salonen, siht.
--------------	---	--

Vieraat elämäntapahtumapilotti-työstä:

Minna Taivassalo, OPH
Timo-Juhani Laurila, OM
Outi Vasara, Tampereen kaupunki
Jaakko Ståhlberg, Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen maakunta
Mikko Rantahalme, KEHA-keskus, poissa
Mikko Huovila, STM
Petri Takala, Gofore
Vesa Silfver, Accenture

1 Edellisen kokouksen muistio

Hyväksytään edellisen kokouksen muistio: 22.5.2018

2 DigiNYT-väliraportti, elämäntapahtumapilotit, toimenpidesuositukset ja syksyn 2018 suunnitelmat

Vuoden 2018 alussa käynnistetyt elämäntapahtumapilotit on saatu vaiheeseen, jossa pilottitoimijat ovat kuvanneet elämäntapahtuma-ajattelun keskeiset opit ja hyödyt väliraportin muotoon. Pilotit päätettiin käynnistää DigiNYT-suositusten mukaisesti vauhdittamaan ihmiskeskeisen yhteiskunnan muodonvaihdosta.

Elämäntapahtumapilotit ovat:

- Muutto opiskelupaikkakunnalle
- Kiinni työelämässä osaamisen kehittymisen avulla
- Lasten ja vanhempien hyvinvoinnin turvaaminen erotilanteessa

Kokouksessa esitellään kevään työn keskeisimmät tulokset ja toimenpidesuosituksat. Työn kantavana kehikkona on toiminut elämäntapahtuma-ajattelu, jonka avulla on kuvattu toiminnan uutta organisoitumista sekä digitaalisuuden ja tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuuksia. Lisäksi työssä on selvitetty toimijoiden välisiä rooleja, tietovirtoja ja älykkyyttä elämäntapahtumissa. Myös johtaminen, toimivalta ja regulaatio olivat työssä mukana.

Kevään tulokset ovat rohkaisevia ja kannustavat viemään työtä eteenpäin määrätietoisesti ja entistä paremmin organisoituna syksyllä.

Alustus: Aleksi Kopponen ja Jouko Salonen, VM

Aleksi jakoi keskustelun pohjaksi narratiivin (liite 1), joka tiivisti elämäntapahtumapilottien työn ja toimenpidesuosituksat jatsoon.

Ydinkysymykset ja suosituksat ovat:

1. Yhteistekeminen työn tekemisen tavaksi
2. Elämäntapahtuma-ajattelu tiedon ja ohjauksen tavaksi
3. Ennakointitieto ihmiselle itselleen
4. Johtamiselle tiedon kolme tasoa

Janne Viskari totesi, että vaikka työskentely on osoittanut toimintatapojen muutoksen olevan mahdollista, niin millä tasolla organisaatiot ovat aidosti sitoutuneita muutokseen? Sitoutumisen taso nousee esiin, kun tarvitaan isompia muutoksia tai esim. jos tarvitaan väestötietojen luovutuksia tai jos pitää muuttaa prosesseja tai tehdä järjestelmämuutoksia. Konkretia vaatii erityishuomiota.

Olli-Pekka Heinonen jatkoi, että Jannen mainitsemaan huoleen viitaten pitäisi katsoa, mikä on seuraava askel tästä eteenpäin. Miten saadaan aikaan imuohjaus ja emergentti järjestelmä eikä määritellä uutta raskasta apparaattia tai "juridisesti täydellistä" lainsäädäntöä? Pitiäsi saada itseohjautumisen elementti mukaan.

Timo Laitinen totesi, että pelkona on, että tässä ryhdytään laatimaan lakia ihmiskeskeisen yhteiskunnan rakentamisesta ja sen jälkeen ollan samassa suossa.

Anna-Maija Karjalainen muistutti, että pitää lähteä yhteistekemisestä eikä rakenteista. Pitiäsi lähteä tekemään ilmiöpohjaista johtamista ja rahoitusta, esim. tuottavuusrahoituksen takaisinmaksun ei tarvitse tulla välttämättä yhdeltä virastolta, jos työ ratkaisee ilmiötä joka ulottuu yli tuon viraston

Pekka Ala-Pietilä ehdotti, että pitää hakea ilmeisiä ja suhteellisen vähällä muutosvastarinnalla varustettuja elämäntapahtumia ja hyväksyä se, että virastoilla on täysin erillisiä tehtäviä, joissa oma tehokkuus on edelleen ykkönen. Vasta toisessa vaiheessa aletaan nähdä että näitä elämäntapahtuma-asioita pitää alkaa ohjata ja johtaa tehokkaammin.

Mirjami Laitinen muistutti, että kehitystyön ja yhteiskehittämisen johtaminen on kuitenkin avainasia ja täysin pragmaattinen, päivittäin eteen tuleva kysymys.

Katri-Leena Launis totesin, että tässä työssä kuitenkin tehdään poikkeuksellisella tavalla, itseohjautuvuus ja vastavuoroisuus on jatkossakin tärkeä ja raskaan hankeorganisaation rakentaminen tähän päälle voi olla tuhoisaa. Kela kuitenkin haluaa olla näissä organisaationa mukana

Olli-Pekka Heinonen pohti, kuuluuko julkisille palveluille ihmiskeskeinen näkökulma? Kuuluuko se esim. lähiyhteisölle? (Brittiläinen lähestymistapa (OneGuard). Esimerkiksi perusopetus – meillä voi olla oppilaita peruskoulussa joiden erot voivat olla ykkösluokka vs. ysiluokka – mutta me lähdetään julkisen palvelun universaalisuudesta ja tasapuolisuudesta – ei yksilöllisyydestä.

Pekka Ala-Pietilä: Menemme helposti liian syvälle. Pitää olla kärsivällisiä ja viedä joitain pilottia niin vahvasti maaliin, että kukaan ei tule sanomaan ettei tätä kannata tehdä. Pitää saada innostus leviämään.

Otto Juote: Mikä on hallinnon näkökulma ihmiseen? Pitäisikö ajatella erilaisen prosessin kautta? Keskitytään elämäntapahtumiin, ei ihmiskeskeisyyteen.

Katri-Leena Launis: onhan mukana ollut ihmisiä (sen sijaan että suunnittelua ovat tehneet viranomaiset)?

Mirjami: Juuri tuo on oleellista. Kuulostaa siltä, että kuitenkin tätä tekevät viranomaiset.

Vilkas keskustelu aiheesta co-creation – kuinka laaja käsite se on tässä yhteydessä?

Vesa Silfver: mitä dynaamisemmaksi me tätä viemme sitä oleellisemmaksi tulee data ja kyky valvoa datan käytön eettistä ulottuvuutta

Minna Taivassalo: Palveluita ei kehitetä erikseen, vaan kohti yhteistä tavoitetta. Palvelut muotoillaan yhdessä.

Nina Nissilä: Realismi pakottaa pysymään siiloissa.

Petri Takala: Julkisrahoitteiset ekosysteemit rajaa tietoisesti vapaat ekosysteemit pois. Rahoittaja voi edellyttää, millä ehdoin palveluita tuossa ekosysteemissä tuotetaan. Elämäntapahtumissa puhutaan 10-20 palvelun arvoketjuista / palvelupoluista – elämäntapahtuma tuo palvelupolkuja yhteen. Miten näin isossa ja kompleksisessa kokonaisuudessa tuodaan tietoja ja alustoja yhteen? Syntyy alustojen verkkoja, jotka liittyvät varantoihin, joissa lainmukaisuutta on johdettava. Tämä johtaa liiketoimintalogiikan hallinnasta ja johtamisesta.

Hyvinvoinnin tuottaminen ja sen tuottamisen johtaminen on primääri tehtävä, yksittäisten palvelujen tuottaminen on sille alisteinen. Strategisen johtamisen kokonaiskuva / tilannekuva on oltava olemassa.

Esim. avioero pilotissa: perheiden tilannekuva – tätä meillä ei ole, sen sijaan meillä on yksittäisiä palveluita ja niistä tilannekuva.

Olli-Pekka Heinonen: Me puhumme tässä kahdesta eri maailmasta: me toisaalta monimutkaistetaan ja toisaalta meidän pitää yksinkertaistaa. Puhumme monimutkaisesta kokonaisuudesta, mutta meillä tulee olla yksinkertainen viesti, jotka ei kuitenkaan ole stereotyyppioita. Havaintona tässä

on, että kaupungit tulivat nopeasti ja konkreetilla tavalla mukaan. Yhteisjohtaminen on keino, elämäntapahtuma-ajattelu pohja. Kaupungit ovat usein lähimpänä ihmisiä. Omistajuus siellä, kenellä suurin intressi.

Jaakko Ståhlberg: Suosituksissa elämäntapahtuma-ajattelun käyttöönotto on ykkönen ja rikkoo toimialarajoja.

Janne Viskari: ehkä ongelma on se, että meillä ei ole nähtävissä riittävän selkeää kytkentää 20 vuoden visioon ja nämä yksittäiset elämäntapahtumapilotit eivät ihmisten silmissä kytkeydy tuohon pitkään kuvaan.

Pekka Ala-Pietilä: Elämäntapahtuma-ajattelu pitää ymmärtää pienenä osana hyvinvoinnin lisäämisen kokonaisuudessa. Arkkitehtuuriratkaisu – APIt, tietovarannot, jne. pitää olla sellainen että saamme hyvin helposti liitettyä siihen uusia tietolähteitä. Itseohjautuvuus on se joka ohjaa tätä.

Mikko Huovila: Lasten ja vanhempien hyvinvointi muuttuvissa perhesuhteissa -elämäntapahtumapilotti on erittäin vaikea, monta ihmistä mukana, sosiaalisia, taloudellisia ja terveydellisiä kysymyksiä: toimijoina on vielä kolmas sektori esim. kirkko. Tietoa liikkuu: miten? Organisaatiolähtöisyys vs. elämäntapahtuma, mukana paljon muita toimijoita, kyseessä on verkosto, jolla on tavoite ja pelisäännöt. Voimmeko löytää tavan mitata yhteistyötä jollain tavalla?

Sami Manninen: Henkilötietojen suojaus on syntynyt historiallisena tekijänä. Tiedon käyttöön liittyvät lainsäädäntökysymykset.

Vesa Silver: Elämäntapahtumat ovat erilaisia kestoltaan esim. suhteessa aikaan ja niihin liittyy erilaista tietoa: terveystietoa, koulutustietoa.

Olli-Pekka Heinonen: Kenelle DigiNYT-seurantaryhmä tekee suosituksia? Mikä on se verkosto johon kytkeydytään, ketkä ovat kumppanit?

Aleksi Kopponen: Ehdotan, että fokus on syksyissä. Ja suositukset siksi liittyvät näissä piloteissa mukana oleville ja niille jotka liittyvät nyt olemassaoleviin pilotteihin.

Katri-Leena Launis: erityisesti pitäisi katsoa, onko olemassa pilottien sisällä erilaisia visioita?

Pekka Ala-Pietilä: Pitäisikö pilottien lisäksi olla olemassa yksi irrallinen projekti, jossa katsotaan #3 neloslaatikossa – eli "strateginen ohjaustieto" -

Anna-Maija Karjalainen: onko tässä kolme erillistä strategista tilannekuvaa

Pekka Ala-Pietilä: kuinka kytkemme nämä politiikkakenttään? Miten annetaan poliitikoille kyky saada aikaan vaikuttavuutta?

3 Muut asiat

Seuraava kokous ke 22.8. klo 10-12, Mariankatu 9, Helsinki nh Loppupeli.

4 Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin 14:58